

GEZAMENLIJK ACTIEPLAN 2015**VERENIGD VERBINDEN EN VOORUITGAAN**

November 2014

Situering

Op 2014 ondertekenden de Vlaamse Regering en 'de Verenigde Verenigingen' een charter waarin ze zich engageren om samen werk te maken van een verenigingsvriendelijk (beleids)klimaat en intensief te overleggen en samen te werken rond belangrijke maatschappelijke uitdagingen.

Om de daad bij het woord te voegen, wordt dit engagement geconcretiseerd in een eerste actieplan. De acties in dit plan worden opgestart in 2015 en waar mogelijk ook afgerond. Bepaalde acties zullen ook in 2016, waar nodig, verdergezet of verder opgevolgd worden. Bij elke actie is aangegeven wie de verantwoordelijke trekker is en is een richtinggevende timing vermeld.

Een ontwerp van dit actieplan werd vooraf besproken in een gemengde werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de kabinetten van de Minister-president en de Viceministers-presidenten en vertegenwoordigers van 'de Verenigde Verenigingen'.

Dit actieplan 2015 werd goedgekeurd op het Overlegforum tussen de Vlaamse Regering en 'de Verenigde Verenigingen' op 2014.

ACTIEPLAN 2015

Samen het verenigingsleven promoten en de 'reconversie' ervan ondersteunen

Uit het Vlaams Regeerakkoord:

Ondernemerschap in de cultuursector veronderstelt dat instellingen zich richten op professionele, inhoudelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, vanuit een eigen visie en strategie. Er moet gewerkt worden aan samenwerking tussen de cultuursector en de markt. (...) Ook ondernemerschap in de non-profitsector verdient ondersteuning. Dit mag uiteraard niet leiden tot een 'economisering' van de cultuursector en een verschraving van het aanbod. We maken de ondersteuning op het vlak van ondernemerschap van zich ontplooiende kunstenaars en culturele ondernemingen en organisaties transparanter en efficiënter. We zetten een samenwerking op poten tussen alle betrokken culturele actoren en het Agentschap Ondernemen.

- 'de Verenigde Verenigingen' organiseert, in samenwerking met externe partners, een netwerkmoment over alternatieve financiering en modellen voor ondernemerschap op

maat van verenigingen. Waar nodig, formuleert ze aanbevelingen aan de Vlaamse regering. (februari 2015 / 'de Verenigde Verenigingen')

- In lijn met deze aanbevelingen, onderzoekt de Vlaamse regering of en hoe ze de drempels voor alternatieve financiering van het verenigingsleven kan wegwerken. (2015 / Vlaamse regering)'de Verenigde Verenigingen' organiseert voor Vlaamse beleidsverantwoordelijken begeleide, sectorgeoriënteerde verenigingsbezoeken. (2015 / 'de Verenigde Verenigingen')

Een langdurig traject starten in functie van de uitwerking van 'slimme' maatregelen

Uit het Vlaams Regeerakkoord:

De nieuwe of vernieuwde schoolgebouwen moeten multifunctioneel zijn en ter beschikking staan van de lokale gemeenschap (kinderopvang, hobby-, amateur- en sportclubs, lokale verenigingen, ...) en in de vakantieperiodes van speel-, jeugd- en sportpleinwerking, ... (...) We stemmen de verschillende regelgevingen en richtlijnen op elkaar af. Subdiestromen kunnen gecombineerd worden weliswaar zonder overlap. (...) De Vlaamse Regering maakt werk van het 'Open School'-concept zodat de schoolsportinfrastructuur buiten de schooluren efficiënter wordt gebruikt. Ook met bedrijven zal overlegd worden over hoe hun sportinfrastructuur beter benut kan worden. (...)

We hebben aandacht voor mogelijke Mattheüseffecten, hanteren de armoedetoets en streven naar automatische toekenning van rechten.

- Op voorstel van de Verenigde Verenigingen, ontwikkelen de 'Verenigde Verenigingen' en de Vlaamse Regering een concreet plan van aanpak om drie slimme maatregelen voor te bereiden en uit te voeren. Slimme maatregelen zijn ingrepen die een beperkte financiële impact hebben, maar voor verenigingen en andere maatschappelijke actoren een reële impact op het terrein betekenen. (voorjaar 2015 / Vlaamse regering)
- Met het oog op 'slimme erkenningen' (= een vereniging die erkend is in het kader van een sectoraal decreet, moet makkelijker en zonder bijkomende kosten andere erkenningen en bepaalde vrijstellingsregelingen kunnen krijgen zonder zich telkens opnieuw te laten erkennen) formuleert 'de Verenigde Verenigingen' een eerste voorstel (maart 2015 / 'de Verenigde Verenigingen')
- In functie van het slim delen van infrastructuur tussen maatschappelijke actoren brengt 'de Verenigde Verenigingen' beknopt mogelijke legistische drempels en oplossingen in kaart. (december 2014 / 'de Verenigde Verenigingen')

Samen vereenvoudigen voor wederzijdse efficiëntie en vertrouwen

Uit het Vlaams regeerakkoord:

Vertrouwen en verbinden slaat vanzelfsprekend ook op het verenigingsleven en het middenveld. We geven meer vertrouwen door minder regeltjes zodat verenigingen zich meer kunnen bezighouden met hun werking, minder met administratieve procedures. (...) De Vlaamse overheid engageert zich om overregulering zoals aangegeven door de jeugdsector aan te pakken. (...) We maken de UiTpas beschikbaar in heel Vlaanderen, zodat we de veelheid aan kortings-, voordeel-, klanten- en kansenvoeten terugbrengen tot één geautomatiseerd systeem. Mensen in armoede kunnen zo op een niet-stigmatiserende manier participeren.

- 'de Verenigde Verenigingen' inventariseert verantwoordings- en controlemechanismen in de (financiële) relatie tussen de Vlaamse overheid en het verenigingsleven. Ze formuleert aanbevelingen voor meer efficiënte, impactgerichte en vertrouwenwekkende verantwoordingsmechanismen. Ze organiseert een studiedag hierover voor verenigingen en Vlaamse ambtenaren. (2015 / 'de Verenigde Verenigingen')
- 'de Verenigde Verenigingen' coördineert de opstelling van een rapport met maatregelen die de planlast voor verenigingen kunnen verminderen (najaar 2015 / 'de Verenigde Verenigingen')
- De Vlaamse regering actualiseert, in samenspraak met 'de Verenigde Verenigingen', het rapport "Samen Vereenvoudigen". De Vlaamse regering voorziet een concreet aanspreekpunt en periodieke voortgangsrapportage. (2015 / Vlaamse regering)

Vlaanderen en verenigingen in België / Europa

Uit het Vlaams regeerakkoord:

We vergroten de interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen. (...) Dit betekent o.a. dat we zoveel mogelijk rechtstreeks rapporteren aan de EU. Omgekeerd vragen we aan de EU waar mogelijk informatie rechtstreeks aan Vlaanderen te bezorgen. (...) De Vlaamse Regering zorgt voor een correcte en snelle omzetting van Europese regelgeving. Daartoe actualiseren we het draaiboek voor de omzetting van EU-regelgeving en ronden we verdragsprocedures (ook breder dan de EU) snel en correct af, met respect voor de bevoegdheden en rol van het Vlaams Parlement. We implementeren EU-richtlijnen niet ruimer of strenger dan strikt noodzakelijk is.(...) We ondersteunen het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA) als brug tussen Europa, de lokale overheden en het middenveld in Vlaanderen.

- 'de Verenigde Verenigingen' gaat na welke bestaande en nieuwe Europese regelgeving een (potentiële) negatieve impact heeft op het verenigingsleven in Vlaanderen en Brussel. De Vlaamse regering heeft bij de beleidsvoorbereiding van deze dossiers specifiek oog hiervoor en poogt deze impact te reduceren. Specifiek voor deze dossiers zorgt de Vlaamse regering voor een laagdrempelig aanspreekpunt en toegang tot informatie en expertise voor verenigingen. De Vlaamse regering gaat na hoe dit het best georganiseerd kan worden. (2015 / Vlaamse regering)
- De Vlaamse regering ontsluit raadplegingen door de Europese Commissie over toekomstige Europese regelgeving via haar eigen, geijkte kanalen. (maart 2015 / Vlaamse regering)
- 'de Verenigde Verenigingen' organiseert, in samenwerking met expertisecentra in Vlaanderen, een netwerksessie over de impact van de dienstenrichtlijn en staatssteunregels op verenigingen in Vlaanderen. Mogelijk zet 'de Verenigde Verenigingen' ook over andere ingrijpende Europese richtlijnen netwerksessies op. (2015/ 'de Verenigde Verenigingen')

Samen doelgericht vooruitgaan

Uit het Vlaams regeerakkoord:

We bouwen verder op verworvenheden van 'Vlaanderen in Actie', dragen de goede praktijken en succesverhalen van de afgelopen regeerperiode verder uit en voeren een langetermijnbeleid om de noodzakelijke transitie in onze samenleving, zoals o.m. in de industrie, de omgang met materialen en energie, mobiliteit en zorg, te versnellen. Dit vereist systeeminnovaties waarbij we de inbreng van maatschappelijk stakeholders (sociale partners, ondernemerswereld, innovatieve spelers, breder middenveld, ...) valoriseren. Dit vraagt ook samenwerking tussen ministers en over beleidsdomeinen en –niveaus heen, toegewezen middelen en een slagkrachtig transitie management. Voor de geselecteerde transitie voorzien we ook een eigen begroting en per transitie één verantwoordelijk minister. De Vlaamse Regering zal hiervoor een transversale beleidsnota opstellen waarbij de roadmap voor de realisatie van de transitie naar 2040 wordt uitgetekend. (...) De engagementen in het kader van het Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020 en het Pact 2020 blijven we nastreven. De indicatoren actualiseren we ivm gewijzigde externe omstandigheden na overleg met de SERV en de Verenigde Verenigingen.

- De Vlaamse regering betreft het brede middenveld en verenigingsleven bij de actualisering of opmaak van transversale beleidsdoelen en bij het uittekenen van de roadmap om ze te realiseren. 'de Verenigde Verenigingen' doet voorstellen over een optimale aanpak voor opvolging en realisatie ervan. (voorjaar 2015 / Vlaamse regering)
- 'de Verenigde Verenigingen' coördineert de insteken vanuit het brede verenigingsleven en fungeert als aanspreekpunt voor uitvoering en verdere opvolging. (2015 / 'de Verenigde Verenigingen')

De relatie tussen de Vlaamse overheid, (boven)lokale overheden en (lokale) verenigingen

Uit het Vlaams regeerakkoord:

Voortbouwend op de interne staatshervorming uit de vorige bestuursperiode, geven we de gemeenten en steden nog meer vertrouwen en meer verantwoordelijkheid. We versterken hun bestuurskracht en autonomie. En dus krijgen ze bijkomende bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. De Vlaamse overheid is een 'kaderstellende' overheid die de grote doelstellingen van het Vlaamse beleid bepaalt. (...) Bestuurskracht gaat samen met schaalgrootte. Daarom worden gemeenten die willen fuseren, gestimuleerd met een financiële bonus. (...) We integreren de sectorale subsidies aan lokale besturen (cultuurbeleid, jeugd, sport, ontwikkelingssamenwerking...) in het gemeentefonds, wat hen meer autonomie en minder planlast oplevert. (...) We integreren de OCMW's volledig in de gemeentebesturen (vrijwillig voor de centrumsteden). We schaffen het stedenfonds af en voegen de middelen toe aan de bijzondere financiering voor de centrumsteden van het huidige Gemeentefonds. De nieuwe verhoudingen tussen Vlaamse overheid en lokale besturen, verankeren we in een nieuw decreet "lokaal bestuur", dat de bestaande decreten (Gemeentedecreet, OCMW-decreet en decreet Intergemeentelijke Samenwerking) vervangt en leidt tot een drastische inperking en vereenvoudiging van de bestuurlijke regels en meer gemeentelijke democratie. (...) We slanken de provincies verder af. Ze focussen vanaf nu op de grondgebonden bevoegdheden. De persoonsgebonden bevoegdheden verliezen ze, net zoals de mogelijkheid om opcentiemen te heffen op de onroerende voorheffing.

- De Vlaamse regering en 'de Verenigde verenigingen' overleggen op welke wijze, bij de bevoegdheidsoverdracht naar de lokale besturen, verenigingen op lokaal niveau hun rol, o.a. in functie van lokale participatie en versterking van de lokale democratie, maximaal

kunnen spelen. Specifiek met oog op het verbeteren van lokale interactie met alle actoren, overleggen de Vlaamse regering en 'de Verenigde Verenigingen' over de modaliteiten van een coachende rol van de Vlaamse overheid ten aanzien van lokale besturen. (2015 / Vlaamse regering en 'de Verenigde Verenigingen') 'de Verenigde Verenigingen' ontwikkelt in samenwerking met partners een kwaliteitskader in functie van efficiënte en goede lokale participatie. (2015 / 'de Verenigde Verenigingen')

- 'de Verenigde Verenigingen' organiseert een netwerksessie tussen verenigingen uit alle sectoren over ervaringen, pijnpunten en vernieuwende ideeën van lokale participatie. Dit vormt de start van een traject met VVSG over het optimaliseren van lokale participatie en samenwerking. (najaar 2015 / 'de Verenigde Verenigingen')
- 'de Verenigde Verenigingen' organiseert minstens één Think & Drink met gemeenteraadsleden over de versterking van de lokale democratie tegen de achtergrond van een sterkere autonomie van lokale besturen. (najaar 2015 / 'de Verenigde Verenigingen')

Een integraal participatief beleid

Uit het Vlaams regeerakkoord:

Door vroeger adviezen in te winnen bijvoorbeeld op basis van conceptnota's, organiseren we een meer kwalitatieve dialoog en winnen we snelheid in het besluitvormingsproces. Met groen- en witboeken zorgen we voor een bredere participatie, ook van het Vlaams Parlement. (...) We voegen een aantal beleidsdomeinen samen en verminderen het aantal entiteiten en strategische adviesraden (...) De administratieve inbedding in de SERV impliceert enkel dat de secretariaten van deze strategische adviesraden worden ingebed in de SERV. De strategische adviesraden zelf geven nog steeds autonoom advies en de vertegenwoordiging van het middenveld in de betrokken strategische adviesraden kan specifiek zijn. (...) we waarderen de rol van de industrieraad op. We zorgen voor een zuivere samenstelling met enkel industriële en duidelijke positionering t.a.v. de strategische adviesraden. (...) We stimuleren een meer evenredige aanwezigheid van de Vlaamse ondernemerswereld in verschillende bestuurs- en adviesorganen.

- De Vlaamse regering gaat na of de Strategische Adviesraden, in het bijzonder de SERV, een advies kunnen formuleren hoe overleg met verenigingen optimaal in het Vlaams beleid kan geïncorporeerd worden. 'de Verenigde Verenigingen' werken eraan mee en ondersteunen de Strategische adviesraden in dit advies. (voorjaar 2015 / Vlaamse regering)
- 'de Verenigde Verenigingen' organiseert op basis van haar bevindingen, en in samenwerking met het Vlaams Parlement, een infosessie met politiek verantwoordelijken. (najaar 2015 / 'de Verenigde Verenigingen')

Vrijwilligerswerk

Uit het Vlaams regeerakkoord:

De bescherming van vrijwilligers is nu te fragmentarisch geregeld, met diverse ongelijkheden tot gevolg. De toenemende bureaucratisering zet een rem op het vrijwilligerswerk. We ontwikkelen daarom een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. De versnippering van expertise en informatiekanalen pakken we aan. (...) Het uitgangspunt is dat langdurig werklozen zo maximaal mogelijk betrokken blijven bij de arbeidsmarkt en niet sociaal geïsoleerd raken. We voorzien één systeem van tijdelijke werkervaring dat openstaat voor alle werkgevers met als doel competenties en werkervaring op te bouwen binnen een reële arbeidsomgeving. Gemeenschapdienst kan als werkervaring beschouwd worden.

- 'de Verenigde Verenigingen' organiseert voor een delegatie middenveldorganisaties een studiebezoek naar Nederland om de nieuw ingevoerde regelgeving rond en met impact op vrijwilligerswerk te leren kennen. Ze brengt daarover verslag uit aan de Vlaamse regering. (najaar 2015 / 'de Verenigde Verenigingen')
- 'de Verenigde Verenigingen' maakt een inventaris van beleidsdomeinen en nieuwe regelgevende initiatieven met mogelijke impact op vrijwilligers en hun verenigingen. Op basis daarvan gaat ze het overleg aan met de Vlaamse Regering in functie van een gerichte screening van deze initiatieven. (2015 / Vlaamse regering)
- De Vlaamse regering overlegt met de federale regering in functie van een mogelijke afzwakking van de aangifteplicht voor werkzoekenden die vrijwilligerswerk doen of ermee starten. (2015 / Vlaamse regering)

Brussel, 2014

namens de Vlaamse regering

namens 'de Verenigde Verenigingen'

Geert BOURGOIS
Minister-president van de Vlaamse Regering

Danny Jacobs
voorzitter van 'de Verenigde
Verenigingen'